

De Groenbewuste Amsterdammer

IVN Afdeling Amsterdam

Jaargang 40

Lente 2020

Mus

Natuur beleven

Just Wiarda

In de verte liep een man, die in gedrag, outfit en gestalte alle kenmerken van een natuurbelevingsgids vertoonde. Hij genoot zichtbaar van al het groen om hem heen. Hij straalde één brok groenbeleving uit. Maar hij deed ook wat onbeholpen. Dat zag je aan de manier waarop hij zijn verrekijker vasthield en zijn aandacht langdurig richtte op een vogel die heel hoog heeft gescoord op de jaarlijkse vogeltelling. Ik schiet hem aan. “Wat heb je in het vizier”, vroeg ik. Hij leek verrukt door mijn vraag. Die stelde hem in de gelegenheid zijn natuurbeleving met me te delen. “Ik geloof dat ik een mus zie, een vrouwtje, maar helemaal zeker ben ik er niet van, maar mooi is ze.” Dit antwoord verwarmde me. Het gaat toch vooreerst om de beleving, en dan doet het er eigenlijk niet zoveel toe om te weten wat je ziet en hoort. Eerst genieten. Kennis komt later wel. Hij vertelde dat hij net een cursus natuurbeleving had gedaan. Die vond hij erg leuk, maar ook moeilijk, want hij wist werkelijk nergens van, toen hij eraan begon. Zijn droom is om ooit nog eens een echte natuurgids te worden. “Want dan tel je pas echt mee.” Ik kon hem geen ongelijk geven, maar wilde hem ook niet ontmoedigen. “Je moet niet te hard van stapel lopen. Je kunt best een leuk buitenleven leiden zonder het brevet van natuurgids. Eerst maar eens een tijdje natuur beleven.” Hij was zichtbaar opgelucht door mijn antwoord. We namen afscheid. Ik wenste hem veel succes en natuurvreugde toe.

Intussen mijmerde ik verder over deze nog zo groene natuurbelevingsgids. Wat moet je eigenlijk in huis hebben om de liefde voor de natuur bij een ander aan te wakkeren? Niet eens zo veel. Een paar goede ogen en oren, wat basiskennis, nieuwsgierigheid, verwondering en lust in buiten zijn. Of komt er toch meer bij kijken?

De Groenbewuste Amsterdammer

De Groenbewuste Amsterdammer - Jaargang 40 - Lente 2020

Van de redactie

Peter Junge

Veel is aan verandering onderhevig. De juichtonen over de gevonden enorme gasbel in Groningen zijn al lang verstomd. Aardbevingen hebben het rooskleurige toekomstbeeld van deze energiedrager verstoord. Stukje bij beetje wordt de gaskraan dichtgedraaid. De zoektocht naar een vervangende brandstof duurde niet lang. Biomassa, was het konijn uit de hoge hoed van minister Wiebes. Het gewenste alternatief voor fossiele brandstoffen. Miljarden euro's aan subsidies worden er ingepompt om honderden biomassacentrales uit de grond te stampen. De nadelen van het branden van hout, zoals het op grote schaal ontbossen in bepaalde regio's, werden angstvallig weggemoffeld. Maar de tegenstand groeit. Niet alleen van milieuorganisaties of verontruste omwonenden, maar ook van wetenschappers. Zij prediken heel andere taal: "Waterstof heeft de toekomst. Het is onzichtbaar, reukloos gas dat je kan omzetten in elektriciteit."

Standpunten kunnen blijkbaar snel tegen elkaar worden ingewisseld. Maar een ding blijft altijd hetzelfde: de intense beleving van de natuur. In dit lentenummer worden hier legio voorbeelden van gegeven. Wat te denken van deze strofe: "Ik geloof dat ik een mus zie, een vrouwtje, maar helemaal zeker ben ik er niet van, maar mooi is ze." Woorden, die meer zeggen dan star wetenschappelijk taalgebruik. Redactieleden zwermde in alle richtingen uit om die boodschap te ondersteunen. Zo werd het Landje van Geijssel, onder de rook van Ouderkerk aan de Amstel, bezocht. Het weiland, dat een paar maanden per jaar met opzet onder water wordt gezet, blijkt een paradijs voor vogels te zijn. "Sinds de start van het project zijn er meer 170 soorten geteld. Het reservaat is vooral bekend om zijn grote aantrekkingskracht op de grutto, soms wel duizenden per dag."

En fietsend tegen de harde wind koerste één onzer naar het Baanackerspark in Noord. Verwondering alom. "De bomen zijn nog kaal, maar op de grond is het lentefeest al begonnen. Ik zie bloemen in bloei, die je pas in april pas zou verwachten." Hoe breng je dat blij gevoel over op anderen? Om die vraag te beantwoorden verdiept een redactrice zich in Yigal Shimshon. Een man, die een aantal jaren geleden zijn gidsdiploma haalde. Opgegroeid in een land (Israël) dat het kruispunt is van routes van trekvogels. Nu woonachtig in de nabijheid van de rivier, de Vecht. Hij zal dit jaar een aantal vogelcursussen voor IVN gaan verzorgen. Op de nieuwjaarsbijeenkomst gaf hij al een voorproefje van zijn kunnen. Yigal verzorgde namelijk het hoogtepunt van die middag, een boeiende lezing over de kleurrijke wereld van de eenden. Maar tussen de drankjes en hapjes door, was ook hier sprake van een verandering: de wisseling van het voorzitterschap. Genoeg stof tot lezen, dus.

Inhoud

- 4 Van de voorzitter
- 5 Impressies van een nieuwjaarsbijeenkomst
- 6 Wat vliegt daar?
- 7 Haas
- 8 Landje van Geijssel
- 11 Groen imago kleurt rood
- 13 Baanackerspark
- 14 Megaleep: Met Paschen
- 16 Cursussen en excursies

Colofon

Redactie:

Maddie Bartels, Ineke Deckers, Ellen Huijsmans, Peter Junge, Seppe Lenaerts, Just Wiarda.

Print: Editoo B.V.

Kopij en copyright:

De volgende Groenbewuste Amsterdammer (GBA) komt in juni 2020 uit. Kopij kunt u vóór 1 mei 2020 digitaal aanleveren: groenbewuste020@gmail.com. Inzendingen worden gepubliceerd onder de 'Creative Commons' licentie. Een artikel uit ons blad kopiëren of gebruiken voor publicatie of andere niet-commerciële openbare doeleinden mag, mits u de naam van de auteur en bron (Groenbewuste Amsterdammer nr. ..., uitgave IVN Amsterdam) erbij vermeldt.

MEER INFORMATIE OVER ONZE AFDELING VINDT U GEACTUALISEERD OP ONZE WEBSITE WWW.IVNAMSTERDAM.NL.

Van de voorzitter

Paul de Dooij

Bij deze schrijf ik mijn laatste stukje 'Van de voorzitter' als voorzitter van IVN Amsterdam. Na ca. vijf jaar het voorzitterschap met veel plezier en passie vervuld te hebben, zal ik het stokje gaan overgeven. Paul Panhuizen (onze vorige voorzitter) heeft aangeboden om als ad interim voorzitter een groot deel van de voorzitterstaken (tijdelijk) op zich te nemen. Tijdens de nieuwjaarsborrel van IVN Amsterdam op zondag 26 januari heb ik het stokje (letterlijk!) overgegeven aan Paul P. Zelf zal ik actief lid blijven en de coördinatie van de communicatie en PR voor IVN Amsterdam blijven doen.

De Algemene Ledenvergadering van IVN Amsterdam zal naar verwachting georganiseerd worden in mei of juni van dit jaar. Dit zal het officiële moment zijn waarbij ik mijn voorzitterstaken neer zal leggen en hopelijk zal kunnen overdragen aan de nieuwe voorzitter. Het bestuur zal in de komende tijd op zoek gaan naar kandidaten voor deze prachtige en belangrijke taak. Als voorzitter van IVN Amsterdam ben je zowel naar binnen als naar buiten het gezicht van de vereniging. Het heeft mij veel voldoening gegeven en bovendien veel nuttige contacten binnen en buiten IVN Amsterdam opgeleverd. Wanneer je interesse hebt om voorzitter te worden kan je contact opnemen met Paul Panhuizen via paulpanhuizen@hotmail.com.

Zelf heb ik nu wat meer tijd om nieuwe uitdagingen aan te gaan. Een daarvan is dat ik sinds januari van dit jaar (parttime) werkzaam ben bij de beroepsorganisatie IVN (Noord-Holland). Als projectleider 'Natuur in de Buurt' zet ik me in om het vergroenen van buurten een duurzame impuls te geven. Ook blijf ik actief als (extern) coördinator Groen in de Buurt voor de gemeente Amsterdam. Beide functies hebben veel raakvlakken met elkaar en geven mij een mooie focus in mijn missie om zo veel mogelijk mensen te betrekken bij een groene leefomgeving. Verder wil ik me (meer) gaan richten op internationale samenwerking m.b.t. natuureducatie- en beleving.

In de maand februari heb ik het woeste stormweer in Nederland grotendeels kunnen ontvluchten. Ik was namelijk op vakantie en studiereis in Curaçao en Suriname. Op Curaçao is sinds begin dit jaar een Tiny Forest aangeplant door een lokale initiatiefne-

Paul en Paul bestuderen het stokje dat de overdracht symboliseert

mer i.s.m. IVN. Het Tiny Forest bestaat uit ca. 40 inheemse boom- en heestersoorten en is aangeplant rondom een school. Het is erg inspirerend om te zien dat het Tiny Forest concept een internationale vlucht neemt. In Suriname heb ik een natuur-educatieprogramma voor kinderen opgezet i.s.m. een lokale organisatie. Via een crowdfund actie hadden we budget geregeld voor verschillende educatieboxen, informatieontwikkeling en trainingen.

Zowel in Curaçao als Suriname ervoer ik een enorm enthousiasme bij de betrokken kinderen en professionals. Mijn plan is om er ieder jaar op bezoek te gaan in beide landen en te helpen bij het verder ontwikkelen van dit enthousiasme. Hopelijk resulteert dat net als in Nederland tot een maatschappelijke beweging van milieu- en natuurbewuste mensen die duurzaam gaan handelen. Wie weet kunnen er wel internationale afdelingen van IVN uit voortvloeien..?! Dit is een ambitie waar ik me graag meer voor in ga zetten; een internationale groene beweging, gestoeld op inspirerende grassroot initiatieven. Iets wat hard nodig is in tijden van wereldwijde klimaatverandering, milieuvervuiling en biodiversiteitsverlies!

Uiteraard ben ik van plan om nog geregeld mijn gezicht te laten zien bij activiteiten van IVN Amsterdam. Door de communicatie en PR te blijven doen blijf ik bovendien goed op de hoogte van de ontwikkelingen. Ik hoop van harte dat ik tijdens de ALV het voorzitterschap kan overdragen aan een nieuwe bevrologene mens- en natuurliefhebber uit ons midden!

Wilde eenden aan het grondelen

Brilduiker

Impressies van de nieuwjaarsbijeenkomst

Over Paul en Paul, grondel- en duikeenden en kilometerhokken

Just Wiarda

Het is een drukke boel in de Natuurfontein op zondagmiddag 26 januari. De harde kern van IVN Amsterdam heeft er duidelijk zin in. Zin in groene gezelligheid, in onbespoten lekkernijen van Edel Catering, in de eenden van Yigal Shimshon en in soep en drank.

Paul de Dooij trapt af. Sommigen weten wat hij gaat zeggen, maar onwetenden worden verrast door zijn mededeling dat hij zal terugtreden als voorzitter. Hij heeft de kar vijf jaar getrokken. Hij was nog maar net lid, toen hij het voorzitterschap op zich nam. Hij heeft het nu gewoon te druk voor een goede vervulling van al de voorzitterstaken. Met name het betrekken van nieuwe of niet-actieve leden bij IVN is tijdrovend maatwerk. Hij doet bovendien ook werk voor de landelijke IVN, wat zou kunnen leiden tot belangenverstrengeling. Maar gelukkig blijft hij betrokken bij IVN (communicatie en lid van de redactie van de GBA). Paul blikt kort terug en kijkt naar de toekomst. Als grote uitdaging ziet hij het bewerkstelligen van een heilzame samenwerking tussen alle groene activiteiten in Amsterdam, waarbij ieder vanuit zijn eigen core business doet waarin hij goed is.

Paul komt met een verheugende mededeling. Hij heeft tot zijn grote genoegen Paul Panhuizen bereid gevonden het stokje enige tijd als interim-voorzitter over te nemen. Hij noemt Paul P een echte people manager die slapende IVN-ers tot enthousiasme zal kunnen aanvuren. Paul P bedankt Paul voor het vele en waardevolle werk dat hij voor IVN Amsterdam heeft gedaan. Paul is een soort mr Green. Overal waar groene initiatieven de kop opsteken is Paul te vinden. Hij wordt met een verdiend en hartelijk applaus vast bedankt. Op de volgende ledenvergadering zal de voorzitterswisseling formeel haar beslag krijgen.

Dan is het moment gekomen voor het hoogtepunt van de middag: de inleiding van Yigal in de kleurrijke wereld van eenden. Hij begint eerst voorzichtig, geduldig en vriendelijk. Hij gidst ons door grondelende en duikende eenden. Grondelende zijn be-

giftigd met een oogverblindende spiegel aan de bovenkant van de armpennen van hun vleugels, kunnen als een helikopter uit het water opstijgen en hebben hun poten midden onder hun lijf, zodat ze ook op het land uit de voeten kunnen. Bij het grondelen zoeken ze naar waterplanten of ongewervelden onder het oppervlaktewater. De onderkant van hun lijf steekt dan verticaal boven het water uit. Krakeend, Smient, Wilde eend, Slobeend, Pijlstaart, Zomertaling en Wintertaling behoren tot deze groep. Duikers missen zo'n fraaie spiegel. Ze nemen een sprongetje alvorens de diepte in te duiken, op zoek naar lekkers op de bodem. Voor het opvliegen nemen ze een aanloop over het water. Het zijn echte watervogels. Hun poten zitten achter onder hun lijf, waardoor ze beter kunnen zwemmen. Het klunen gaat hen minder goed af. Tot de duikeenden behoren Kuifeend, Krooneend, Tafeleend, Topper, Nonnetje, Brilduiker, Grote en Middelste zaagbek en de zee-eenden, zoals Eider, Grote zee-eend, Zwarte zee-eend en IJseend.

Yigal toont ons de vrouwtjes en de mannetjes en wijdt ons in in de geheimenissen van zomer- en winterkleed. Maar dan wordt het onverhoeds serieus. Hij onderwerpt ons aan een quiz om te checken of onze zojuist verworven kennis beklijft. In kleine groepjes krijgen we de meest prachtige eenden in beeld. Het begint eenvoudig met de herkenning van een grondel- of duikeend. Daarna moeten we een eend determineren aan de hand van haar spiegel. Tenslotte moeten we soorten herkennen op groepsfoto's waarop veel eenden bij elkaar zitten. Het volkje toont zich leergierig en scoort hoog. Dat belooft wat voor het echte veldwerk in weer en wind. Yigal wordt uitbundig bedankt voor zijn educatieve presentatie. Elders in dit nummer doet Ellen verslag van haar gesprek met hem.

We snakken naar de borrel, maar dat gaat zo maar niet. Eerst krijgt Frank van Groen nog het woord. Hij is van de Vogelwerkgroep Amsterdam en een van de trekkers van het omvangrijke vogeltelproject in Amsterdam. Na het pionierswerk ten behoeve van het boek *Sijsjes en Drijfsijsjes, De vogels van Amsterdam*, uit 1996 is Amsterdam toe aan een nieuwe vogelatlas, op basis van een grotere telling (www.vogelsamsterdam.nl/activiteiten/vogelatlas-Amsterdam). Groot Amsterdam is daartoe onderverdeeld in 550 kilometerhokken, waarvan er 320 reeds zijn geclaimd en bezet. De bedoeling is dat elke teller (groep van tellers) de soorten in zijn hok(ken) telt, indeelt in aantalsklassen en voorziet van een breedcode bij broedvogels (zoals baltsend, zingend, nestbouw). Frans roept ons op om ook een hok te claimen (voor aanmelding zie voornoemde link).

De toehoorders zijn volledig uitgeteld. Een rijke borrel wacht hen. Met zo'n inhoudelijk goed gevulde en geanimeerde nieuwjaarsbijeenkomst kan IVN Amsterdam met vertrouwen 2020 en het nieuwe decennium tegemoet zien.

Vliegende slobeend (foto Yigal Shimshon)

Wat vliegt daar?

Ellen Huijsmans

Net niet meer onder de rook van Amsterdam spreek ik in de polder langs een kronkelende rivier de Vecht een natuurgids die de afgelopen jaren al vele cursussen heeft verzorgd bij IVN Amsterdam. Voorheen Amsterdammer Yigal Shimshon heeft zich inmiddels in een prachtig stulpje verschanst, ver weg van alle drukte, maar midden in de natuur, omringd door heel veel vogels.

Vogelkenner

Yigal is een paar jaar gelden afgestudeerd als volwaardig IVN-gids en geeft sinds vorig jaar vogelcursussen voor beginners. Hij werd in zijn geboorteland, Israël, al op jonge leeftijd gegrepen door de grote aantallen vogels in zijn omgeving. Op mijn vraag: "Zijn er in Israël dan zoveel vogels?" kijkt hij mij bijna

streng aan. "Israël is een heel belangrijk land voor vogels." Om vervolgens in heldere woorden uit te leggen dat Israël op de route ligt van vele trekvogels. Siberische trekvogels vliegen via Israël, en in het bijzonder de geboorteplek van Yigal, het *Meer van Galilea* in de Jordaanvallei, naar warmere oorden, zoals Afrika. Tijdens zijn jeugd zag hij vele vogels uitrusten in de uitgestrektheid van zijn land. Toen hij lang geleden aankwam in Nederland bleef de liefde voor alles in de natuur en ook voor de vogels. Zo genoot hij in de stad Amsterdam volop van alles wat om hem heen vloog. En tegenwoordig dus van alle vogels rondom de woning aan de Vecht waar het in zijn tuin wemelt van de vogels. Onder hen bijzondere gasten zoals de draaihals, roerdomp, houtsnip, waterral, krooneend en de kleurrijke ijsvogel. Al zal hij het moment nooit vergeten dat hij Amsterdam ging verlaten en er plots een Oehoe op het dak zat. Hij zag het maar als een mooi en bijzonder afscheid van de stad. Want tegenwoordig weet hij zich te omringen met kerk-, rans- en bosuilen, maar een Oehoe heeft hij langs de Vecht nog niet gezien. Via Carry Pot kwam Yigal in aanraking met IVN en een interessante match was spoedig geboren. Hij volgde vogelcursussen van Jan Hinlopen, een ecologiecursus onder leiding van Arend Wakker en daarna de natuurgidsenopleiding. Al snel kwamen hij en andere geïnteresseerden regelmatig samen om de natuur in te trekken en vogels te spotten.

De vogelcursussen

In 2020 begint Yigal met 3 cursussen voor gevorderden. Bij deze korte cursussen, die bestaan uit een avondbijeenkomst en een excursie, behandelt hij een natuurgebied en de vogels die daar naar verwachting te zien zijn. In 2020 zijn er excursies naar het Botshol, Sandpoort en het Naardermeer. Naast anekdotes vindt Yigal het ook belangrijk dat de vogelcursussen een ingang naar een bewustwording van meer duurzaamheid in de natuur kunnen zijn. Dat mensen ook tijdens of na afloop van een cursus (nog) meer beseffen dat we maar één natuur hebben, waar we dus heel zuinig op moeten zijn.

Data en meer informatie over de komende vogelcursussen vindt u elders in dit blad.

Haas

Katja Sienknecht

Haas

Ik weet niet waarom, maar ik ben altijd al gek geweest op hazen. Mijn dochter van 18 kan aardig gek worden van haar moeder, want of fietsend of in de trein, als ik een haas zie, moet ik “haas” roepen. Voor iedere haas. Dus in de lente is dat vaak: “haas”, “haas”, “haas”...

Wild dier

Konijnen zijn schattig, aaibaar en zien er zacht en lief uit. Een haas is een echt wild dier, pezig en benig en met van die gele ogen. Een haas is sportief, ik heb een haas wel eens over een sloot van 2,5 meter breed zien springen. En rennen dat ze kunnen! Toen ik nog paard reed op Amstelland schrok ik me regelmatig wild van een haas als ik een paard uit de wei moest halen. Hazen blijven tot op het laatst liggen en vliegen dan recht overeind om een kaarsrechte sprint te trekken. Konijnen slaan haken (rennen zigzaggend) en verdwijnen in hun burcht. Een haas heeft geen burcht, een haas heeft enkel een leger, een kuil in het gras.

Echte Nederlander

In tegenstelling tot het konijn, dat door de Romeinen voor de jacht is geïntroduceerd, is de haas een echte Nederlander. Oorspronkelijk afkomstig uit de steppen van Oost-Europa heeft de haas op eigen kracht de weg naar Nederland gevonden. En in onze graslanden en de duinen doet hij het goed.

Nou woon ik gelukkig naast het Amstelland en dat is hazenland bij uitstek. Als je hazen wilt zien moet je eens op een mooie lentechochtend naar de Middelpolder gaan, daar stikt het van de hazen. Maar ook bij ons in Buitenveldert, in de parken en plantsoenen komen hazen voor. Dat komt door de territoriale druk vooral op jonge hazen. Maar ik weet zeker, dat er ook een aantal stellen leeft. Regelmatig vertellen buurtbewoners dat er in onze buurttuin 's ochtends een paartje hazen zit en ik vind ook hun keutels. Ooit zat ik tegen een boom in het Gijsbrecht van Aemstelpark mijn dochttertje de borst te geven toen er heel rustig een haas langs kwam kuieren. En onze buitenkat is zich een keer rot geschrokken – ik zag het gebeuren – toen hij de voordeur uit liep naar zijn lievelingsplek in het plantsoen en er een haas overeind vloog. Kunst, de haas was een stuk groter dan mijn kat, hij staat hoger op de poten.

Zo gek als een maartse haas

In de vroege lente, als het gras groeit en de hormonen kolken – februari/maart dus - worden de hazen gek. De mannetjes althans. De vrouwtjes kijken rustig toe. Een maartse haas is soms zo verblind dat hij je niet eens ziet. Zo is er een keer in de tuinen bij het Wis- en Natuurkundegebouw van de VU een haas pardoos tegen mijn benen gelopen. Zijn tegenstander passeerde me rakelings, maar de achtervolger zag me niet staan. Hij ging er meteen na de botsing weer achteraan...

Op de weilanden in het Amstelland zie je ook dat de hazen op

Haas (Albrecht Dürer)

hun achterpoten staan te boksen. De haren vliegen in het rond! Dat gaat door tot er een genoeg van heeft en er als een haas vandoor gaat – en dan dus soms over de sloot springt.

Hazenvergaderingen

Ik heb het een paar keer zien gebeuren: een stuk of 10, 15 hazen, die in een kring zitten. Af en toe gaat er eentje staan en dan kijkt de rest daarnaar. Google maar eens op ‘hazenvergadering’, er zijn daar genoeg foto's van te vinden. De meningen over het waarom zijn uiteenlopend, maar ik heb toch duidelijk de indruk dat hier een soort informatie uitwisseling plaats vindt. En het is gewoon een erg leuk gezicht!

Hazen van dichtbij

Ik hoop, dat ik een beetje mijn liefde voor dit bijzondere wilde dier heb kunnen overbrengen. Als jullie hazen van dichtbij willen bespieden, ga eens op een lauwe zomeravond naar het Amstelpark. Tegenover de ingang van de rododendronvallei (waar de pergola met de blauw regen staat) ga je een paadje in naar een komvormig graslandje met langs de rand een voetpad en wat bankjes, waar je rustig kunt zitten om naar de hazen te kijken.

Landje van Geijssel: grutto's, kieviten en smientenpaar (foto's Han Sinke)

Historische kaart (W.H. Hoekwater, 1901)

Actuele kaart (topo GPS)

Landje van Geijssel

Paradijs voor weidevogels

Maddie Bartels

De drukke snelweg A9 met voorbijrazend verkeer is zichtbaar en hoorbaar markant aanwezig. Maar daar trekken de duizenden vogels op het ondergelopen landje ernaast zich niets van aan.

Half maart, een jaar of tien geleden. Vogelkenners hadden mij aangeraden om in deze periode eens naar het Landje van Geijssel bij Ouderkerk aan de Amstel te gaan kijken. Na een stevig eind fietsen tegen de gure zuidenwind werd ik ruimschoots voor de moeite beloond. Wat een hoeveelheid vogels in tientallen soorten waren daar te zien! Ze zaten in groepen bij elkaar in een ondiepe plas water. Ze kwamen in spectaculaire zwermen vanuit de lucht aanvliegen om te landen op de ondiepe plas. Andere groepen vlogen juist weer op. Vanuit een vogelkijk-schuur kon je beschut naar de vogels kijken. Buiten bleek genoeg plek te zijn voor vogelliefhebbers met telescopen en verrekijkers. Ik was op dat moment beslist niet de enige nieuwsgierige bezoeker, die van dit indrukwekkende schouwspel van al die vogels op en boven het natte landje getuige mocht zijn. Het zijn de trekvogels, die na de winter massaal terugkeren uit Zuid-Europa en Afrika en op het Landje van Geijssel op krachten komen voor het broedseizoen. Elke dag is het schouwspel er weer anders. Weer en wind, temperatuur en andere factoren zijn van invloed op hoeveel en welke vogels te zien zijn. Het Landje van Geijssel is een vermaard gebied voor vogelaars. Vanwege al het drukke vogelvliegvverkeer en de associatie met het nabije Schiphol wordt wel van 'Bullewijk International Airport' gesproken.

Vliegende grutto's (foto Han Sinke)

Paradijs voor weidevogels

Het Landje van Geijssel is een stuk weiland, ten zuiden van de Ouderkerkerplas en tegen de genoemde snelweg aangeplakt, in de Holendrecht en Bullenwijker polder. De Holendrecht en de Bullenwijk zijn twee riviertjes. Hun namen zijn ons beter bekend als wijken in de naburige Bijlmer. Tot halverwege de 19e eeuw was deze polder nog een veenderijplas, die daarna werd drooggemalen.

Het grootste deel van het jaar is het Landje van Geijssel gewoon weiland. Het draagt de naam van de beheerder, veehouder Jan Geijssel. Op zijn boerderij Concordia, even verderop aan de Bullewijk, houdt hij Limousin koeien. Sinds 20 jaar zet hij aan het einde van de winter, vanaf begin februari tot eind april, het weilandje onder water, ten behoeve van terugkerende trekvogels. Hij gebruikt daarbij het poldergemaal dat oorspronkelijk diende voor de drooglegging van de polder. De opslagloods die bij het gemaal hoorde is verplaatst en werd ingericht als Vogelkijk-schuur. Hij gaat open als het landje onder water staat en doet dienst als ontvangstruimte bij excursies van de Vogelwerkgroep van Ouderkerk aan de Amstel. Deze club zorgt ook dat de schuur en kijk plek voor bezoekers op orde zijn. Er hangen o.a. informatiepanelen.

De *Amstelgids*, weekblad voor Ouder-Amstel van 22 april 1999, doet verslag van hoe het begon:

Vogelaars kennen de Ouderkerkerplas als een vogelparadijs in de winter. Dit voorjaar is er een Hof van Eden bijgekomen: ten zuiden van de A9, bereikbaar via het fietsviaduct aan de zuidwestkant van de plas (Amstelzijweg) heeft veehouder Jan Geijssel negen hectare land onder water gezet. Als u een kijkje wilt nemen, en dat is beslist een aanrader, moet u dat in de komende week doen. Daarna zet Geijssel de afvoer weer open. Het land komt dan weer droog te liggen om in mei de koeien te verwelkomen. In maart liet hij een laaggelegen stuk land in het uitgeveende deel van de Holendrecht- en Bullewijkpolder onderlopen door het inlaatsluisje open te zetten en de uitlaat af te sluiten. Door te spelen met in- en uitlaat kon hij een peil instellen waarbij de hogere delen net droog blijven en de wat lagere onder water staan. Een ideale situatie voor vogels die net terugkomen uit hun overwinteringsgebieden. Een week na het 'plas-dras' zetten telden vogelaars al meer dan duizend grutto's, dertien kemphanen, slobenden, tureluurs, pijlstaarteenden en krakeenden. Geijssel: "Het is afwachten hoe het land eruit ziet als het eind april weer droog valt. Voorlopig is het nog een vogelparadijs".

Plas-dras

Vroeger kwamen lagere delen van het land ten gevolge van de beperkte afwatering in het voorjaar spontaan onder water te staan. Dit verschijnsel, plas-dras genoemd, is fijn voor weidevogels, die van de trek terugkeren, zoals de grutto, tureluur, schol-ekster en kievit. Ze kunnen daar dan voedsel vinden en uitrusten, ter voorbereiding van het broedseizoen. In de loop van de geschiedenis is de afwatering van het land beter onder controle gekomen. Het waterpeil kan bewust lager worden gehouden, waardoor intensief agrarisch gebruik mogelijk is. Maar de weidevogels worden hierdoor in hun voortbestaan bedreigd. Een subsidieregeling maakt het inmiddels voor boeren mogelijk om een financiële tegemoetkoming te krijgen voor gedeerde inkomsten als zij weidevogels beschermen. Een van de voorwaarden is dat zij tussen 15 februari en 15 april een deel van hun land onder water zetten. De tijdelijke plas-dras situatie van 5-20 centimeter waterhoogte blijkt geschikt voor de vogels. Niet alleen weidevogels maar ook allerlei soorten eenden en andere watervogels komen op zo'n gebied af als op een magneet. In de omgeving van Amsterdam zijn onder andere ook Polder IJdoorn (bij Durgerdam) en het Landje van Gruijters (bij Spaarndam) succesvolle plas-dras gebieden.

Succes en toekomst

Sinds de start van het project zijn er op het Landje van Geijssel meer dan 170 soorten vogels geteld. Het reservaat is vooral bekend om zijn grote aantrekkingskracht op de grutto, soms wel duizenden per dag. Helaas vormen de plannen voor een vliegveld bij Lissabon een nieuwe bedreiging voor deze toch al met grote achteruitgang kampende nationale vogel. Op het landje zijn ook in grote aantallen waarnemingen van o.a. kieviten, wulpen, smienten, schol-eksters, tureluurs en kokmeeuwen. Minder algemene soorten zoals de lepelaar, groenpootruiter, oeverloper, pijlstaart, bontbekplevier, en kemphaan zijn er eveneens kind aan huis. Er hebben zelfs steltkluten gebroed.

Watersnippen (foto Han Sinke)

Eind 2019 is het Landje van Geijssel eigendom geworden van Landschap Noord Holland. De aankoop was mogelijk door giften van 2000 particulieren. De toekomst van dit paradijs voor weidevogels is hierdoor veilig gesteld. Jan Geijssel heeft door 20 jaar ervaring het beheer van dit unieke vogelparadijs als geen ander in de vingers. Hij blijft hier dan ook een belangrijke rol in spelen, in samenwerking met de boswachters van Landschap Noord Holland.

Het bezoeken van het Landje van Geijssel aan het einde van de winter is een echte aanrader. Je kunt er individueel prima terecht. Er zijn ook georganiseerde excursies, zoals van de vogelgroep van IVN Amsterdam.

Landje van Geijssel, Holendrechteweg 60A, Ouderkerk aan de Amstel (helaas geen OV)

<https://vogelkijkhut.nl/view/359/> (waarnemingen)
www.landschapnoordholland.nl/natuurgebieden/landje-van-geijssel

Vogelkijkschuur

Groen imago kleurt rood

Het 'groene' imago van biomassacentrales staat de laatste maanden steeds meer onder druk. Want de zorgen leven al lang niet meer alleen onder milieuactivisten en bezorgde omwonenden. Ook wetenschappers hebben zich in grote getale negatief uitgesproken. De commissie Remkes, die advies geeft over hoe het stikstofprobleem in Nederland op te lossen, adviseerde vorig jaar al om de subsidieverlening van ruim elf miljard euro voor het bijstoken van biomassa opnieuw te bekijken.

Peter Junge

Biomassa, de grote goocheltruc uit de hoge hoed van minister Wiebes, Een geniale vondst op het eerste gezicht. Voorbij zijn de ernstige problemen bij het winnen van aardgas, zoals de dramatische aardbevingen in Groningen. Maar bovenal zou het tot een vermindering van de stikstofuitstoot leiden. Lovende woorden alom uit het regeringskamp. Biomassa is biologisch materiaal, zoals hout, plantenresten of mest. Hieruit kan, in de vorm van warmte, energie worden gehaald. Het gewenste alternatief voor fossiele brandstoffen, aldus de optimistische visie. Niet zon- of windenergie, maar biomassa zou verreweg de belangrijkste duurzame energiebron moeten worden. Over een paar jaar moeten er in ons land 628 van dergelijke installaties verrijzen. Maar de tegenstand groeit. En daarmee de onrust. De voorstanders spreken gekscherend van 'koudwatervrees'. Neem directeur Jaap Koppejan van Bio Forte, het bedrijf dat een biomassacentrale in Zaandam bouwt. Hij ziet weliswaar de angst toenemen, maar vindt dat onterecht. "Dat is nergens voor nodig. Het is bewezen dat deze centrale duurzaam is. We gebruiken de beste filters om de uitstoot van fijnstof zo laag mogelijk te houden. Die is te vergelijken met die van een houtkachel." Praatjes voor de vaak. Sussende woorden. Alleen wel van iemand met een financieel belang bij het project. Want de kale feiten wijzen in een totaal andere richting.

Alarmerende cijfers

Een onderzoek van het adviesbureau DNV GL, in opdracht nota bene van het ministerie van Infrastructuur, komt met alarmerende cijfers. Elektriciteit opwekken door middel van het verbranden van hout levert twintig procent meer stikstof, fijnstof en broeikasgas op dan stroom uit een kolencentrale. Bij aardgas zijn de verschillen nog groter. Biomassa is goed voor tweemaal

Biomassacentrale Geertruidenberg

zoveel stikstof als aardgas. Onbegrijpelijk dat de overheid deze uitkomsten naast zich neerlegt en driftig doorgaat op de ingeslagen weg. Daarbij wonderwel ook gesteund door oppositiepartij Groen Links, de partij die het milieu zo hoog in het vaandel heeft staan.

De wereld op zijn kop. Gekker kan je het niet bedenken. Dat vindt ook milieudeskundige Johan Vollenbroek. Inmiddels: exit lid van Groen Links. Een wetenschapper met een voortreffelijke staat van dienst. Zoon van een boer uit de Achterhoek, studeerde scheikunde aan de Universiteit van Nijmegen. De man die de stikstofcrisis tot dé milieukwestie van het afgelopen jaar maakte.

Hij is voorzitter van de Mobilisation for the Environment (MOB), de milieuorganisatie die het stikstofbeleid van de Nederlandse regering tot aan het Europese Hof met succes aanvocht. En in navolging daarvan oordeelde de Nederlandse Raad van State dat het beleid in strijd is met de Europese wet voor natuurbescherming. Nederland moest per direct stoppen met het verlenen van vergunningen voor activiteiten die leiden tot de neerslag van stikstof in beschermde natuurgebieden. Duizenden bouwprojecten liepen vertraging op. Weguitbreidingen konden niet doorgaan.

Is biomassa inderdaad het wondermiddel, dat aan veel van deze bezwaren tegemoet komt? Een vraag met een dodelijke wedervraag van Vollenbroek als antwoord. "Wat denkt u zelf? Biomassa verergert de stikstofproblematiek alleen maar. Dat kan iedereen met een gezond verstand op zijn vingers natellen. Het is onbegrijpelijk dat minister Wiebes, voor mij een kwibus, niet van standpunt verandert. Neem Zaandam. Daar wordt een grote centrale gebouwd, nabij een seniorenflat. Ik hoef u niet te vertellen wat dat gaat betekenen voor de luchtkwaliteit. De overgang op biomassa is de blunder van de eeuw."

Dood spoor

Vollenbroek komt meteen goed op stoom. "Het subsidiebedrag van ruim elf miljard euro kan je veel beter besteden. Nu gooi je het over de balk. Anders gezegd: je stookt het bij wijze van spreken op. Besteed het geld liever aan het isoleren van woningen. Leg parken met zonnepanelen aan. Doe meer met windmolens, Dan ben je pas goed en duurzaam bezig. Maar deze gekozen aanpak door dat stelletje klungels in Den Haag pakt desastreus uit. Het is een dood spoor. Ik noem het de 'laatste stuip trekking van het fossiele tijdperk'."

Het moet volgens hem anders. Dat is wel duidelijk. Al is het niet alleen maar negatief wat de klok slaat. Hij ziet ook wel hoopvolle positieve punten, zoals de plannen voor het grootste Europese waterstofproject in Groningen. Een megawindpark op zee

moet stroom opwekken voor de productie van waterstof. De betrokken partijen (Shell Nederland, de Gasunie en Groningen Seaports) hebben voor het jaar 2030 de ambitie om met windenergie drie tot vier gigawatt op te wekken voor waterstofproductie om daarna door te groeien naar tien gigawatt in 2040. Dat zou het energieverbruik van 12,5 miljoen Nederlandse huishoudens dekken.

Vollenbroek veert bij het magische woord op. "Waterstof heeft de toekomst. Het is een onzichtbaar, reukloos gas dat je kunt omzetten naar elektriciteit. Dat gebeurt in Europa voornamelijk door het toepassen van elektrolyse. Bij deze methode wordt elektriciteit door water gevoerd, waardoor waterstof als gas vrijkomt, schoon en onschadelijk. Het gas kan niet alleen helpen om onze ambitieuze klimaatdoelen te halen, maar kan ook duurzame economische groei en banen scheppen." Nederland wil koploper worden bij het produceren, gebruiken en exporteren van waterstof en heeft daartoe een goede uitgangspositie. Neem bijvoorbeeld de uitstekende gasinfrastructuur. Of het grote potentieel aan offshore-wind voor de productie van groene waterstof.

Allemaal nog verre toekomstmuziek. Nu moet Vollenbroek met zijn protest tegen biomassa nog roeien met de riemen, die hij wel tot zijn beschikking heeft. "Het vergunningsstelsel van biomassacentrales rammelt aan alle kanten. Met bezwaarschriften proberen we dat aan te tonen. Maar vaak is dat een langdurig juridisch gevecht. Tot nu toe heeft onze organisatie MOB twee centrales stil weten te leggen. Bij tien andere centrales hebben we nog steeds geen uitsluit op onze bezwaren gekregen. Zo ook niet op ons vernietigende rapport wat betreft de bouw in Zaandam."

Hartverscheurend

Tijdens het schrijven van dit artikel keek ik 's avonds met een schuin oog naar de actualiteitenrubriek EenVandaag. Plotseling werd mijn aandacht getrokken. Het aangekondigde onderwerp ging over biomassa. Hartverscheurende beelden. In de VS worden in razend temp bossen gekapt om aan de groeiende vraag naar biomassa vanuit Europa te voldoen. Een slagveld van gekapte, maar let wel, gezonde bomen. Geen zieke exemplaren, zoals de producenten ons doen geloven. Enorme vrachtwagens rijden af en aan. Het snerpande geluid van elektrische zaagmachines doet pijn aan de oren. Desolaatheid alom. De woorden van milieuactiviste Rita Frost snijden door mijn ziel. "Als je om je heen kijkt is het alsof er een bom is ontploft. Ik wil minister Wiebes dolgraag uitnodigen zodat hij met eigen ogen kan zien wat de vraag naar biomassa betekent voor onze bossen en wat het doet met ons landschap."

Bouwwerkzaamheden voor biomassacentrale in Zaandam

Milieuactiviste Rita Frost: "Alsof er een bom is ontploft"

Vroege lente in het Baanackerspark

Just Wiarda

Laatst stond er in de NRC een aardig stukje over het Baanackerspark. Daarin vertelt stadsecoloog van Amsterdam -Noord Fred Haaijen aanstekelijk over het uitzonderlijk vroege voorjaar in het park. In het kader van mijn zoektocht naar (voor mij onbekende) parken leek dit park mij dus geschikt voor een lente stukje. Wat is zij dit jaar vroeg begonnen met haar aankondiging. Mijn eerste merel zat waarachtig al op 8 januari te zingen. Zijn gezang is hartverwarmend maar tegelijkertijd een onomstotelijk bewijs van de ontzagwekkende crisis waarin we ons bevinden.

Dus op naar het Baanackerspark. Een mens, ook een natuurmens, moet even moed verzamelen om naar Noord te fietsen, zeker nu de winter zo nat en onstuimig is. Er is altijd wind en regen op je pad. Het is de laatste dag van februari, de op één na warmste februari, ooit gemeten. De Elfstedentocht in 1986 werd verreden op 26 februari. Het kan verkeren.

Het park is geen vermelding waard in het overzicht van parken en recreatiegebieden van de gemeente Amsterdam. Het wordt gelukkig wel genoemd in het onvolprezen boek *De parken van*

Amsterdam. Dat is terecht. Het park is weliswaar bescheiden en niet spectaculair, maar er is veel te zien.

Het Baanackerspark ligt ten zuiden van de ringweg in de wijk Nieuwendam. Je kunt er komen via de prachtige Nieuwendammerdijk. Vroeger waren daar nog winkeltjes. Zo herinner ik mij bakkerij Kroes die verrukkelijke duivekaters bakte. Nu wordt er alleen nog maar gewoond. Voorbij het sluisje vóór de Augustinuskerk het Meerpad op. Over het Baanackerspad rijd ik het park in. Het ligt te midden van flats. Het is een jong stadspark, nog geen vijftig jaar oud, afwisselend en heuvelachtig. Wallen, vijvers, speelweide, rietveld. Het heeft voor elk wat wils te bieden. Aan de noordzijde ligt de Broekhuijsen-Leewis Schooltuin. Daar heeft Gert Snoei als schooltuinmeester duizenden kinderen ingewijd in de liefde voor de natuur en het tuinieren.

Ik fiets rond en kijk mijn ogen uit. De bomen zijn nog kaal, maar op de bodem is het lentefeest al begonnen. Ik zie bloemen in bloei die je pas in april zou verwachten. Lenteklokje (sneeuw-klokje is al op zijn retour), maagdenpalm, rhododendron, longkruid, speenkruid, narcis, krokus, hyacinthus orientalis, kruipende smeerwortel, bosanemoon, fluitenkruid. De tulpen staan op springen. Perzische keizerskroon komt al uit de grond. Overal staat daslook. Hij verraadt zich door zijn – nu nog – ingetogen uienlucht. Op een lageregelegen terras staan uitbundige borders van witte en paarse sneeuwheide.

Ik heb tussen de buien door genoten van het verrassende Baanackerspark. Voldaan keer ik huiswaarts.

Met Paschen

Het is het jaar 1928. Mijn vader, George Junge, was 22 jaar. Student biologie aan de Universiteit van Amsterdam. Om zijn studie te betalen schreef mijn vader onder de schuilnaam 'Megaleep, de Zwerver' artikelen in het Algemeen Handelsblad. Want wat is er mooier om door de duinen te struinen en trekvogels te spotten. En wat dat betreft is er niets veranderd.

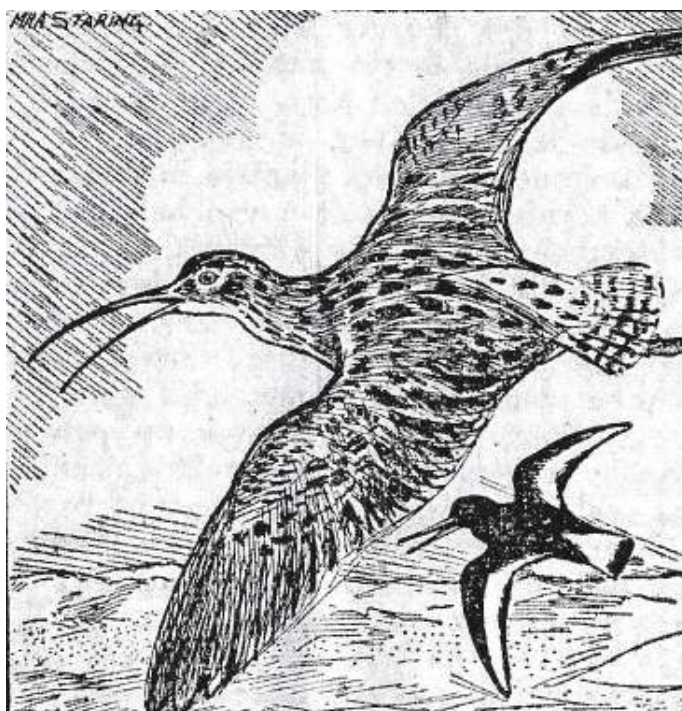
Peter Junge

*Veel vogels zijn er nu in ons land. -
De drukte in de duinen.*

Nu staat de levensluister van de Paastijd ons weer te wachten. Nauwelijks is het tot ons doorgedrongen, dat het lente is, en nu hebben we al weer de dagen met geurende hyacintenvelden, met ontluikende knoppen, nu zijn we in de tijd, waarin ons land het volst met vogels zit. Elke dag komen er nieuwe terug uit het zuiden, elke dag trekke er door naar de landen ten noorden en oosten van ons en nog zijn er talloze van de wintergasten. Ja, de Bonte Kraaien zijn intussen al wel in aantal geminderd en toen ik voor een paar dagen de waterleiding bezocht, viel 't me ineens op, dat er heel wat minder waren dan in de winter. Op zonnige maartochtenden trokken ze door, hoog in de lucht, de zwartgrijze gedaanten, soms even roepend. Het is dan net, of het geluid een ander timbre heeft dan als het in de winterse doodsheid hoort. Er is iets van voorjaar, van het verlangen naar de lage dennetjes om de Finse meren, waar ze misschien wel hun broedplaats hebben, bijgekomen. Of is dat misschien maar verbeelding? En ligt het meer in de stralende blauwe lucht, en de warme zonnestralen, die schijnen over het lentelandschap?

Nu dat zullen we maar daar laten, maar onmiskenbaar is het een mooi verschijnsel. Soms cirkelen ze omhoog in wijde kringen en vervolgen daarna weer hun weg. Ik heb me wel eens afgevraagd, of dat misschien het opzoeken van hogere luchtlagen zou zijn, waar de wind gunstiger is. Maar ik herinner me, dat dr. Thijssen in zijn "Vogeljaar" het cirkelen als een uiting van voorjaarsvreugde beschouwt, als een uitlaat voor de overmaat aan energie, die alle natuurwezens in deze lentetijd vervult. Dat zou best kunnen.

Langs de Hollandse duinkust verloopt de luchtweg, waarlangs talloze vogels in het voorjaar weer naar het zuiden komen en in het voorjaar weer terugkeren naar hun broedplaatsen. Geen wonder, dat er nu veel vogelleven is in de duinen en de bossen en polders aan de binnenkant. Keepen en vinken, troepen, op weg naar 't noorden, bevolken de bollenlandjes, koperwieken, de hoog-noordelijke lijsters vliegen met een ruk op uit de duinvallietjes. In de weilanden zijn te veel kieften, over een maandje is het aantal weer wat geminderd: nu zijn er ook nog noordelijke kameraden bij.

Het gras in de polder van Mariënbosch wordt groener, de witte kwikstaartjes wippen langs de slootrand. De scholeksters zijn in deze Paastijd de druktemakers hier. Er is een voortdurend vice-versa van deze weilanden naar de Oranjekom in de duinen. Soms zitten ze een tijdje rustig, de rode speersnavel opgeborgen tussen de veren, te kijken en dan ineens krijgen ze 't te pakken, schel en vrolijk klinkt 't "tepiet", "tepiet" en daar gaan ze de lucht in. Op strakgehouden zwart-witte vleugels vliegen ze over het groene gras en verdwijnen boven de bosjes van de duinkant.

!Het wordt nu weer druk in de duinen. Nu de moshellingen stoven in de Aprilzon, nu de wilgenkatjes van zilvergrijs tot goudgeel zijn geworden en door de voorjaarsbijtjes bezocht worden, nu de mooie fijne witte bloempjes van voorjaarsvroegeling en steenbreekje vlak naast je voeten bloeien. Nu zingen overal de lijsters, de boomleeuwerik laat bijna onafgebroken zijn zilveren klokje horen, steeds komen kneutjes over en roepen elkaar met vrolijke geluidjes. Maar nu zingt ook het tijftjafje in het beukenbos en het fitisje in het berkenbos, nu zijn de wulpen in de duinen en de scholeksters aan de Oranjekom.

Een week of wat terug was het voedsel in de duinen zelf nog schaars en toen zochten de wulpen geregeld de weilanden aan de binnenkant op en daar zagen we ze op hun hoge poten door het gras stappen. Nu is het duin voortdurend vervuld van het heerlijkste gejedel van deze Hollandse duinvogel bij uitnemendheid. Het is om zo te zeggen geen ogenblik van de lucht en wat is mooier dan zo'n duinvallei met Pasen, waarboven een wulp in stijgende en dalende glijvlucht het weemoedige en toch zo in-sterke gefluit laat horen?

Als je op de hoge kant van de Oranjekom staat, is het een plezier naar de bende scholeksters te kijken, die daar onder aan de helling zich laat koesteren in het zonlicht. Wat een helle kleuren hebben ze toch: het vuurrood van snavels en poten, het fluweelzwart van kop en vleugels en het zuivere porseleinachtige wit van de onderkant. Soms gaat er een op de wieken en vliegt in een wijden boog over het glinsterende wateroppervlak, om dan weer bij de anderen over te komen. Tussen al de verdoezelde, iet wat vage en fletse kleuren van onze noordelijke lente, maken die scholjakken een bijna exotische indruk.

Het rendiermos knapt weer droog onder onze voeten als we de duinhellingen op- en afklimmen. De duindoorns raken nu ook in bloei. De “bloempjes” zijn dikke bruine propfen en daar binnen in zitten dan de meeldraden en de stampers. Als je nu op zo’n helling vol duindoorns neerkijkt, ligt er als het ware een zachtbruin waas over de grauwe, stekelige takkenmassa’s: dat komt door het bloeien. De bijtjes en hommels van het vroege voorjaar kijken niet om naar die bloemen van de duindoorns, maar wel zoeken ze het voedsel op de katjes van de wilgen. Ook de katjes van de kruipwilgjes bezoeken ze. Die kruipwilgjes blijven altijd maar onaanzienlijke struikjes, maar ze houden het best uit: uitdroging en de konijnen schijnen hun weinig kwaad te doen, en elk voorjaar zitten ze weer vol met de kleine parel-achtige katjes.

En hoe snel gaat het voorjaar dan weer aan ons voorbij! De talloze zomervogeltjes volgen de eerste fitisjes, die spelen en zingen in de uitlopende berkjes, over een paar weken kom je de wilde eenden weer tegen met hun kroost van geel-donzige pulletjes, de steltlopers hebben nu al gauw eieren en trachten je met veel geroep en beweeg van de plaats van het nest weg te krijgen. Niet alleen de nu al teergroen gekleurde berken en meidoorns, maar ook de beuken ven populieren zullen spoedig, voor je ’t weet, in blad staan.

En elk jaar opnieuw voelen we het voorjaar weer onder ons wegglijpen, als we die jonge kracht willen vasthouden. En daarom is het elke lente weer “die alte Geschichte”, die altijd nieuw blijft. Maar met het toenemen der jaren is het of ons aanvoelen van de wonderen teerder wordt. Of de lentehemel boven ons nog blauwer en nog doorschijnender is, de Anemoontjes liefelijker ontluiken, de lijsters heerlijker en inniger zingen. Maar dat is de afspiegeling van het natuurgebeuren in onze dieper worden-de gewaarwording.

Vrijwilligers gezocht voor kinderactiviteiten

Dit jaar willen wij weer activiteiten voor kinderen gaan opzetten en aanbieden, om te beginnen samen met andere organisaties .

Het plan is om samen met BSO de Natuurfontein per seizoen een activiteit te verzorgen die aansluit bij het seizoen. Bijvoorbeeld: planten verzamelen voor een soep in het voorjaar, waterdierjes onderzoeken in de zomer, bodemdierjes en paddenstoelen in de herfst en mogelijk sporen in de winter.

Zo’n activiteit zal buiten plaatsvinden op een woensdag- of vrijdagmiddag tussen 15.00 en 17.00 uur in het Amsterdamse Bos of in een park in Amsterdam.

Op dit moment zijn er ook contacten met de schooltuinen en mogelijk een wijkcentrum om soortgelijke activiteiten op te zetten.

Houd je van kinderen en wil je graag hun belangstelling wekken voor de natuur, laat mij dan weten of je aan zo’n activiteit kunt en wilt meewerken. Ons groepje bestaat nu uit een paar personen en wij willen onze gelederen graag versterken.

Wij kijken uit naar jullie reactie!

Contactpersoon

Lilli-jan Rohof (l_j_rohof@hotmail.com)

Aanmelden cursussen

1. Je wordt verzocht je aan te melden door het sturen van een e-mail naar de penningmeester Ben de Graaf, penningmeester@ivnamsterdam.nl, met een CC aan de cursusleider. Op die manier is zowel de penningmeester, die moet toezien op de betaling van het cursusgeld, als de cursusleiding geïnformeerd.

In de e-mail vermeld je:

- a) Je naam, adres en woonplaats;
- b) Of je al dan niet lid of donateur bent van IVN Amsterdam. Als je lid of donateur bent van een andere IVN-afdeling, heb je ook recht op het lagere tarief. Geef dan wel aan van welke afdeling je lid of donateur bent!
- c) Vermelding van je (mobiele) telefoonnummer i.v.m. de excursies die verbonden zijn aan de cursus. Er kunnen op de dag van de excursie omstandigheden zijn waardoor het beter is om de excursie te verzetten!

2. Tegelijk met je aanmelding maak je het cursusgeld over op IBAN: NL81 INGB 0004 7406 01 t.n.v. IVN Amsterdam o.v.v. de cursus waar je voor betaalt én je naam.

Let op: je aanmelding is pas definitief als

- a) je je hebt opgegeven per e-mail met vermelding van de gevraagde gegevens en
- b) het cursusgeld is ontvangen op de bankrekening van IVN Amsterdam.

Als je alleen het cursusgeld overmaakt maar je niet aanmeldt, kunnen wij geen contact met je opnemen. Dan wordt het cursusgeld per omgaande teruggestort en kun je niet aan de cursus deelnemen.

Mocht je zelf besluiten toch niet deel te nemen, dan wordt het betaalde cursusgeld (met aftrek van eventueel gemaakte kosten) tot één week van tevoren volledig teruggestort. Indien je later besluit niet deel te nemen kunnen wij een bedrag van maximaal vijf euro inhouden (administratiekosten).

Cursus Plantenkennis voor nieuwsgierige Amsterdammers

Welke Amsterdammer wil niet af en toe gewoon weten wat er groeit naast de stoep, in zijn tuintje of in het park? Voor hen is deze nieuwe praktische IVN cursus. We gaan een aantal plantenfamilies makkelijk leren herkennen. En we gaan ons verbazen over hoe een plant eigenlijk groeit en leren hoe zijn onderdelen heten. Kortom van bol tot bloem. Aan het eind van de cursus kunnen we ons met recht gaan verwonderen over wat er allemaal in onze tuin staat en straks gaat bloeien. Al deze kennis zien we toegepast in vier excursies.

Programma

Dinsdag 24 maart, 19.30-21.30 uur: theorie

Zondag 29 maart, 14.00-16.00 uur: excursie

Dinsdag 31 maart, 19.30-21.30 uur: theorie

Zondag 5 april, 14.00-16.00 uur: excursie

Dinsdag 14 april, 19.30-21.30 uur: theorie

Zaterdag 18 april, 14.00-16.00 uur: excursie

Dinsdag 21 april, 19.30-21.30 uur: theorie

Zaterdag 25 april, 14.00-16.00 uur: excursie

Plaats

De theorie lessen worden gegeven in een lokaal bij de schooltuinen in Noord.

Adres: J.H. van Heekpad 5, 1024 BD Amsterdam. Dit is 7 minuten lopen vanaf bushalte Beemsterstraat lijn 37.

De excursies vinden plaats in Amsterdam-Noord, het Amstelpark en mogelijk elders. Altijd goed bereikbaar per fiets of OV.

Docenten

Gert Snoei en Arend Wakker

Informatie

Voor inhoudelijke vragen mail je naar Gert Snoei (gertsnoei@hetnet.nl)

Kosten

Voor leden/donateurs van IVN € 20,00 en voor niet-leden € 30,00. Dit bedrag is inclusief de reader die je kunt downloaden en printen.

Koolmees (foto Yigal Shimson)

Aster (foto Ramona Falkenreck)

Vogelexcursies met inleiding voor gevorderden

In 2020 gaan we (Vogelwerkgroep IVN Amsterdam) een proef doen met een andere vorm voor de excursies, namelijk

- een inleiding op de donderdagavond (over het excursiegebied en de vogels die we daar zouden kunnen zien)
- een excursie in het weekend (meestal op zaterdag)

De inleidingen zijn op donderdagavond van 20.00 tot 22.00 uur in de Natuurfontein, Ite Boeremastraat 1, 1054 PP, Amsterdam en worden door Yigal Shimshon verzorgd.

De excursies beginnen om 10.00 uur en eindigen tussen 13.00 en 14.00 uur.

Vogelexcursie Botshol:

inleiding: donderdag 16 april 2020

excursie: zaterdag 18 april 2020

Vogelexcursie Santpoort:

inleiding: donderdag 14 mei

excursie: zaterdag 16 mei

Vogelexcursie Naardermeer:

inleiding: donderdag 27 augustus

excursie: zaterdag 29 augustus.

Kosten

Deelname aan een vogelexcursie (inleiding en excursie) kost € 7,50 voor IVN-leden en € 10 euro voor niet-IVN leden.

Informatie en aanmelden

Actuele informatie, onder meer over wijze van aanmelding en betaling (per excursie) kan gevonden worden op www.ivnamsterdam.nl.

Mocht je meer vragen hebben: stuur een e-mail naar Yigal Shimshon (yigal@shimshon.nl) met cc. aan Ruth Bolt (rbbolt@hotmail.com) en Han Sinke (hansinke@gmail.com).

Tot slot

Aan de hand van de ervaringen van de deelnemers aan deze drie excursies zal deze nieuwe opzet van de vogelexcursies voor gevorderden geëvalueerd worden.

Cursus natuurfotografie

Tijdens deze cursus leer je hoe je de natuur kunt fotograferen. Natuurfotografie is een breed begrip. Je leert welke vormen er zijn en wat je er mee kunt. Naast een klein stukje techniek zullen we ons vooral richten op het anders kijken en het beleven van de natuur.

De cursus is zowel voor beginners als gevorderden die meer met natuurfotografie willen doen. Enige voorwaarde is wel dat je een camera hebt. Liefst met meerdere lenzen, maar digitaal is ook prima. De eerste avond gaan we in op de theorie. Dan volgen er twee praktijklessen op verschillende locaties en tot slot is er een afsluiting.

Programma

Woensdag 6 mei, 20.00-22.00 uur

Theorie (locatie: Buurthuis Archipel)

Zondag 10 mei, 18.30-20.30 uur

Praktijk (locatie: Amstelpark)

Zondag 17 mei, 10.00-12.00 uur

Praktijk (locatie: Park Frankendael)

Woensdag 20 mei, 20.00-22.00 uur

Afsluiting (locatie: Buurthuis Archipel)

Docenten

Ronald Rave (rrave@xs4all.nl)

Ramona Falkenreck (fotofalk1@gmail.com)

Kosten

€ 30,00 voor leden van het IVN

€ 40,00 voor niet leden

Extra informatie

Het maximum aantal deelnemers is 12 en er zijn 2 reserve plaatsen. Geef je dus snel op door een email te sturen aan zowel penningmeester@ivnamsterdam.nl en fotofalk1@gmail.com, want vol=vol

Literaire natuurwandelingen in Amsterdam

Anderhalf jaar verzorgde IVN-natuurgids Arend Wakker het stadsnatuurdeel van de literaire natuurwandelingen in Amsterdam. Afgelopen november was zijn laatste keer; Karine Klappe, ook een zeer ervaren natuurgids van het IVN volgt hem op.

In 2020 vinden de wandelingen op elke vierde zaterdagmiddag van de oneven maanden plaats.

Dat in elk stukje bebouwd Amsterdam bijzondere planten, heesters en bomen te vinden, bewees Wakker eerder al. Nu zal Karine Klappen er tijdens de wandeling aanstekelijk over vertellen. De literaire fragmenten die tijdens de wandeling worden voorgelezen hebben betrekking op de wijk, de natuur en de schrijvers die er wonen, woonden of er over schreven. Na afloop krijgen alle deelnemers een print mee met de literaire fragmenten, gedichten en namen van de bijzonder bomen, struiken en planten. De rondwandelingen duren ongeveer anderhalf uur en beginnen altijd om 13.00 uur. Het beginpunt is tevens het eindpunt. De wandelingen gaan altijd door, ongeacht het weer. Stevige wandelschoenen aandoen is handig.

Voorjaarsprogramma

Zaterdagmiddag 28 maart verzamelen we om 13.00 uur bij het begin- en eindpunt van de Noord-Zuidlijn (metro 52) in Noord. Hier komen oude en nieuwe stadsnatuur samen. Noord wordt niet direct geassocieerd met natuur en evenmin met literatuur. Niets is echter minder waar.

Zaterdag 23 mei voert de wandeling door onder andere het Siegerpark en verzamelen we bij de halte van tram 2 bij winkelcentrum Nieuw-Sloten. Vanuit de stenen omgeving lopen we de stadsnatuur in. Ook worden de openbare delen van de volkstuinparken Lissabon en Oudbijenpark bezocht.

Meer literaire natuurwandelingen in 2020

De zomermaand juli is een mooie gelegenheid om naar Zuid-Oost te gaan. Tegen enen verzamelen we op *zaterdag 25 juli* bij de eindhalte van lijn 53 (metrohalte Gaasperplas). We lopen de plas niet helemaal rond, maar doen een paar hoogtepunten aan.

September is een mooie maand voor een wandeling op IJburg. *Zaterdagmiddag 26 september* starten we bij de eindhalte van tramlijn 26. Daar ligt het in 2008 ingerichte stadspark dat naar Theo van Gogh is vernoemd. De platanen die daar staan stonden eerst voor de RAI, en moesten wijken voor de aanleg van de Noord-Zuidlijn.

De laatste literaire natuurwandeling van dit jaar begint en eindigt op de hoek van de Postjesweg en de Hoofdweg. Daar stopt onder andere tram 17. Deze wandeling, op *zaterdag 28 november*, voert door de Baarsjes en het Rembrandtpark.

Informatie en aanmelden

De wandeling is gratis - een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld. Het maximaal aantal deelnemers is 30; daarom is aanmelden vooraf noodzakelijk. Dat kan bij Anne-Mariken Raukema (amraukema@icloud.com)

Excursies IVN Amsterdam

IVN publieksexcursies worden gegeven door ervaren natuurgidsen, zowel voor leden als niet-leden. Amsterdammers ontdekken op deze manier vaak onbekende kanten van de stadsnatuur dichtbij huis.

Gratis deelname. Vrijwillige bijdrage welkom. Voor meer informatie kijk op www.ivn.nl/amsterdam of neem contact op met de excursieleider.

Aanmelden is niet verplicht, maar wel praktisch. Het is raadzaam om voor elke excursie even te kijken of te informeren of deze doorgaat. Dan komt u niet voor niets.

IVN geeft ook excursies op maat voor bedrijf, school of familie-uitje. De kosten voor een excursie op aanvraag zijn € 75. Voor scholen en aanverwante (maatschappelijke) instellingen zijn de kosten van een excursie op aanvraag € 35. Contact excursie op aanvraag: Romy Timmer (romytimmer@hotmail.com).

🕒 = Tijd - ➡ = Start - ⓘ = Info

Zaterdagmiddag 28 maart

Literaire natuurwandeling door Noord

Hier komen oude en nieuwe stadsnatuur samen. Noord wordt niet direct geassocieerd met natuur en evenmin met literatuur. Niets is echter minder waar.

🕒 13.00-14.30 uur

➡ Noord, begin-/eindpunt Noord-Zuidlijn (metro 52)

ⓘ Karine Klappe en Anne-Mariken Raukema
Max. 30 deelnemers. Vooraf aanmelden via (amrauikema@icloud) noodzakelijk.

Klein hoefblad

Zondag 29 maart

Wandeling in Amstelpark

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten. Houd daarbij vragen, opmerkingen en ervaringen niet voor je, samen weet je meer, zie je meer en ontdek je meer.

🕒 11.00-12.30 uur

➡ Verzamelen op het plein voor het voormalig stadsdeelkantoor (nu hotel) Haarlemmerweg 10.

ⓘ Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursiedag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Zondag 5 april

Beatrixpark. Bloei en bladontluiking

De lente is nu echt begonnen. De knoppen zijn goed aan het uitlopen, er verschijnen steeds meer blaadjes en bloemen. In het park is hier al heel veel van te zien.

🕒 14.00-15.30 uur

➡ Parkingang Diepenbrockstraat, tegenover de Herman Heijermansweg

ⓘ Henk Wolters en Mien Vermue,
henk.snezana@kpnmail.nl, 020-6644506

Zaterdag 11 april

Wandeling in Westerpark

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten. Houd daarbij vragen, opmerkingen en ervaringen niet voor je, samen weet je meer, zie je meer en ontdek je meer.

🕒 11.00-12.30 uur

➡ Verzamelen op het plein voor het voormalig stadsdeelkantoor (nu hotel) Haarlemmerweg 10.

ⓘ Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursiedag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Zaterdag 18 april

Wandeling in Frankendael

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten.

🕒 11.00-12.30 uur

➡ Hoofdingang Frankendael, Middenweg

ⓘ Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursiedag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Echte koekoeksbloem

Zondag 3 mei

Kruidenwandeling in de Artsenijhof Beatrixpark

Waar worden of werden de medicinale planten in de Artsenijhof voor gebruikt, hoe herken je ze, waar komen ze vandaan, welke werkzame stoffen zitten er in en wanneer worden ze geoogst? Op deze wandeling o.a. Stinkende gouwe, Roomse kervel, Longkruid.

🕒 14.00-15.30 uur

➡ Parkingang Diepenbrockstraat, tegenover de Herman Heijermansweg

ⓘ Henk Wolters en Mien Vermue,
henk.snezana@kpnmail.nl, 020-6644506

Bloeiwijze lijsterbes

Zondag 10 mei

Rondwandeling natuurpark Vrije Geer

Ontdek de lente in de Vrije Geer. Bloeien de Gelderse roos, moeraswolfsmelk of mispel al? Welke vogels en insecten laten zich zien? Laat je verrassen door dit overgebleven stukje veenweide.

⌚ 11.00-12.30 uur

- ➡ Zuidingang natuurpark Vrije Geer, bij het informatiepaneel aan de weg Vrije Geer, tussen Ditlaar en de Osdorperweg
- ① Ineke Deckers en Juultje Joosten, natuurexcursie@hotmail.nl

Zaterdag 16 mei

Wandeling in Brettenzone

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten. Houd daarbij vragen, opmerkingen en ervaringen niet voor je, samen weet je meer, zie je meer en ontdek je meer.

⌚ 11.00-12.30 uur

- ➡ Verzamelen op de parkeerplaats Australië-havenweg, niet ver van de Haarlemmerweg, net voor de eerste brug over het spoor.
- ① Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursie-dag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Zondag 17 mei

Wandeling in Siegerpark

Dit onbekende en ondergewaardeerde park heeft veel te bieden. We maken een korte wandeling en staan stil bij de bijzondere bomen van het Siegerpark. Er is [- ook een aantal sculpturen van het Stedelijk museum te bewonderen.

⌚ 11.00-12.30 uur

- ➡ Ingang Siegerpark, Sloteweg 773
- ① Johannes Kunst (06-28111632 alleen bellen op excursiedag)

Dagpauwoog

Bloeiwijze meidoorn

Zaterdag 23 mei,

Literaire natuurwandeling door Nieuw-West

Vanuit de stenen omgeving lopen we de stadsnatuur in. Naast het Siegerpark worden ook de openbare delen van de volkstuinparken Lissabon en Oudbienenpark bezocht.

⌚ 13.00-14.30 uur

- ➡ Halte tram 2 bij winkelcentrum Nieuw-Sloten
- ① Karine Klappe en Anne-Mariken Raukema
Max. 30 deelnemers.
Vooraf aanmelden bij Anne-Mariken Raukema (amrauikema@icloud.nl) noodzakelijk.

Zaterdag 23 mei

Wandeling in Vliegenbos

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten. Houd daarbij vragen, opmerkingen en ervaringen niet voor je, samen weet je meer, zie je meer en ontdek je meer.

⌚ 11.00-12.30 uur

- ➡ Parkingang Meeuwenlaan bij de gietijzeren bogen (naast het Brederocollege, Meeuwenlaan 132, Amsterdam-Noord).
- ① Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursie-dag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Zaterdag 6 juni

Wandeling in Flevopark

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten. Houd daarbij vragen, opmerkingen en ervaringen niet voor je, samen weet je meer, zie je meer en ontdek je meer.

⌚ 11.00-12.30 uur

- ➡ Verzamelen bij de ingang van het Flevoparkbad (eindh halte tram 3 en 14)
- ① Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursie-dag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Oranjetipje

Damherten (foto Evi Frencken)

zondag 7 juni

Kruidenwandeling in de Artsenijhof Beatrixpark

In de Artsenijhof staan maar liefst 250 soorten medicinale planten en in deze maanden zijn ze op hun best. Waar worden of werden ze voor gebruikt, hoe herken je ze, waar komen ze vandaan, welke werkzame stoffen zitten er in en wanneer worden ze geoogst? Op deze wandeling o.a. Citroenmelisse, Vingerhoedskruid, Engelwortel, soms ook bijen.

🕒 14.00-15.30 uur

➡ Parkingang Diepenbrockstraat, tegenover de Herman Heijermansweg

① Henk Wolters en Mien Vermue,
henk.snezana@kpnmail.nl, 020-6644506

Zondag 20 juni

Wandeling in Westerpark

Laat je gidsen en beleef de natuur van het moment, het is altijd net even anders dan je zou verwachten. Houd daarbij vragen, opmerkingen en ervaringen niet voor je, samen weet je meer, zie je meer en ontdek je meer.

🕒 11.00-12.30 uur

➡ Verzamelen op het plein voor het voormalig stadsdeelkantoor (nu hotel) Haarlemmerweg 10.

➡ Hoofdingang Amstelpark, Europaboulevard
① Gert Snoei, 020-4922366. Alleen op excursie-
dag: 06-10683729, gertsnoei@hetnet.nl

Zondag 21 juni

Wildsafari Amsterdamse Waterleidingduinen

Midsummer wildexcursie in Amsterdamse Waterleidingduinen, een natuurgebied dat ligt tussen Zandvoort en Noordwijk ...dus niet in Amsterdam!

Het gebied dankt haar naam aan het feit dat het sinds 1853 de voorzuivering van 66% van het drinkwater van Amsterdam voor haar rekening neemt. Je kunt er ook fantastische natuurwandelingen maken: leer de giftige planten kennen, en laat je ontroeren door de vele damherten met hun pasgeboren kalfjes en misschien vinden we nog een zeldzame boomkikker!

🕒 10.30-12.30 uur

➡ Bij informatiebord Waterleidingduinen-ingang De Zilk, Joppeweg 1

Dagkaart Waterleidingduinen kost € 1,50.
Arriva-bus 57 rijdt 1x/uur tussen NS station Hillegom en ingang De Zilk

① Max. 12 deelnemers. Aanmelden verplicht bij Edith Otten, edithotten@gmail.com

Zondag 5 juli

Kruidenwandeling in de Artsenijhof Beatrixpark

In de Artsenijhof staan maar liefst 250 soorten medicinale planten. Op deze wandeling o.a. Teunisbloem, Hartgespan, Valeriaan, soms ook bijen.

🕒 14.00-15.30 uur

➡ Parkingang Diepenbrockstraat, tegenover de Herman Heijermansweg

① Henk Wolters en Mien Vermue,
henk.snezana@kpnmail.nl, 020-6644506

Thijsssepark

Excursies IVN Amstelveen

Zondag 12 april 2020 10:00 uur
Fietsexcursie door de Bovenkerkerpolder

Woensdag 29 april 2020 19.30 uur
Fietsexcursie door de Bovenkerkerpolder

Zondag 10 mei 2020 10:00 uur
Natuurexcursie door het Jac. P. Thijsssepark

Zondag 14 juni 2020 10:00 uur
Natuurexcursie bij de Amstelveense Poel

Woensdag 24 juni 2020 19.30 uur
Natuurexcursie door het Jac. P. Thijsssepark

Voor meer informatie en excursies IVN Amstelveen in de komende maanden:

www.ivn.nl/afdeling/amstelveen/activiteiten

Amsterdamse bos

Activiteiten KNNV Amsterdam

vrijdag 17 april 2020 10.00 uur
Stinsenplanten-excursie naar het Landgoed Beekestijn, Velsen-Zuid (Velsen)

zaterdag 25 april 2020 10.30 uur
Daslook fiets-excursie in het Amsterdamse Bos

zondag 26 april 2020 10.30 uur
Streepexcursie Bussum-Zuid 139-475

zaterdag 9 mei 2020 dagexcursie
Stinsenplanten-excursie naar Het Wildrijk bij St. Maartenszee

zondag 10 mei 2020 10.30 uur
Streepexcursie Nigtevecht 130-476

dinsdag 12 mei 2020 19.30 uur
Nachtgalen en blauwborsten luisteren in de Brettenzone, Amsterdam (fietsexcursie)

woensdag 27 mei 2020 10.25 uur
Wandelexcursie naar en in landgoed Elswout, Overveen

Voor meer excursies en informatie KNNV Amsterdam in de komende maanden: www.knnv.nl/amsterdam

- Partners van IVN Amsterdam -

natuurfontein
groene buitenspeelorganisatie

Natuurfontein biedt kinderopvang aan waarbij kinderen zoveel mogelijk buiten zijn, in de (stads)natuur. Ze ontdekken de stad, ervaren de stadsnatuur maar ontdekken ook zichzelf, hun eigen 'natuur'. We streven ernaar dat de kinderen prachtige jeugdherinneringen overhouden aan hun tijd bij Natuurfontein.

Voor meer informatie:
Natuurfontein WG Terrein B.V.
Ite Boeremastraat 1, 1054 PP Amsterdam
Tel: 020-7701603

EDEL
catering

www.edelcatering.nl
06 4176 7716
Wij bezorgen ook in Amsterdam

Biologische catering

Edel Catering bereidt alle producten vers met eerlijke, 'edele' grondstoffen. Bij het samenstellen van de gerechten wordt zoveel mogelijk uitgegaan van ambachtelijke en/of biologische producten, met aandacht en zorg bereid.

~*~

Verenigingsgegevens

Lidmaatschap tarieven per kalenderjaar

Leden:	€ 24,-
Leden met stadspas (groene stip):	€ 18,-
Gastleden:	€ 12,-
Bestaande huisgenootleden:	€ 4,-
Bestaande donateurs:	€ 22,-
Bestaande donateurs met stadspas (groene stip):	€ 16,50

CONTACTADRES SECRETARIAAT LEDENADMINISTRATIE Doorgeven wijzigingen IVN Amsterdam

Per email: penningmeester@ivnamsterdam.nl
Per post: Eastonstraat 21, 1068 HZ Amsterdam

Opzegging lidmaatschap
vóór 1 december van het lopende jaar.

Een **lid** heeft recht op:

4x per jaar het afdelingsblad 'de Groenbewuste Amsterdammer', het landelijke kwartaalblad 'Mens en Natuur';
korting op IVN-cursussen, stemrecht op de algemene ledenvergadering, aanvullende WA-verzekering (schade aan derden) tijdens begeleiding van IVN-activiteiten, korting bij activiteiten van andere IVN-afdelingen.

Een **gastlid** is al eerder lid geworden van een andere afdeling.

Als **huisgenootlid** heeft u dezelfde privileges als een lid, maar krijgt u geen post toegestuurd.

Als **donateur** krijgt u ons afdelingsblad 'de Groenbewuste Amsterdammer' en korting op IVN-cursussen.

Digitale nieuwsbrief

Wilt u een wekelijkse update van groene activiteiten, projecten en nieuws (w.o. van IVN Amsterdam) ontvangen per mail? Meldt u dan aan op www.buurtgroen020.nl en u ontvangt automatisch de wekelijkse nieuwsbrief.

Sociale media:

Website: www.ivnamsterdam.nl of www.ivn.nl/amsterdam
Facebook: www.facebook.com/IVN.Amsterdam
Twitter: [@IVNAdam](https://twitter.com/IVNAdam)

Bestuur:

Voorzitter	Paul Panhuizen	020-6690758	voorzitter@ivnamsterdam.nl
Secretaris	vacature		
Penningmeester / Ledenadministratie	Ben de Graaf	020-6192847	penningmeester@ivnamsterdam.nl

Verenigingsinformatie:

ING Bankrekening	NL81 INGB 0004 7406 01 t.n.v. IVN Amsterdam
Ledenadministratie	Zie kader rechtsboven
Locatie Natuurfontein	Ite Boeremastraat 1, 1054 PP Amsterdam (op het terrein van het voormalig Wilhelmina Gasthuis)
Webmaster	Ellen Verbraak, webmaster@ivnamsterdam.nl

Contactpersonen werkgroepen:

Publieksactiviteiten			
Cursussen	Ben de Graaf (a.i.)	020-6192847	b.c.degraaf@kpnmail.nl
Excursies op aanvraag	Romy Timmer		romytimmer@hotmail.com
Excursies regulier	Ineke Deckers (a.i.)	020-6971998	groenbewuste020@gmail.com
Kinderactiviteiten	Lillian-jan Rohof		l.j.rohof@hotmail.com
Ouderenactiviteiten	Karine Klappe	06-27536797	klappe@hotmail.com
Communicatie			
PR en communicatie	Paul de Dooij	06-14159611	p.dedooij@gmail.com
Redactie GBA	Ineke Deckers	020-6971998	groenbewuste020@gmail.com
Locatie Natuurfontein			
Planning en reserveringen	Ben de Graaf	020-6192847	b.c.degraaf@kpnmail.nl
Overige werkgroepen / moestuinen			
Werkgroep Diemen	Carry Pot	020-6902283	ce.pot@planet.nl
Prinses op de erwt	Dorus de Jongh	020-6633743	dorusdejongh@chello.nl
Sweetgrass in de Polder	Rowin Snijder		lecompostier@gmail.com
De Harmonie	Sara Wessemius		sara.wessemius@outlook.com

Lijkt het je leuk mee te doen?

Meld je aan bij de coördinator van de werkgroep waar je belangstelling voor hebt of reageer op een vacature. Openstaande vacatures van IVN Amsterdam kun je vinden via de Vacaturebank van de Vrijwilligerscentrale Amsterdam (www.vacaturebank.vca.nu) onder de trefwoord IVN.

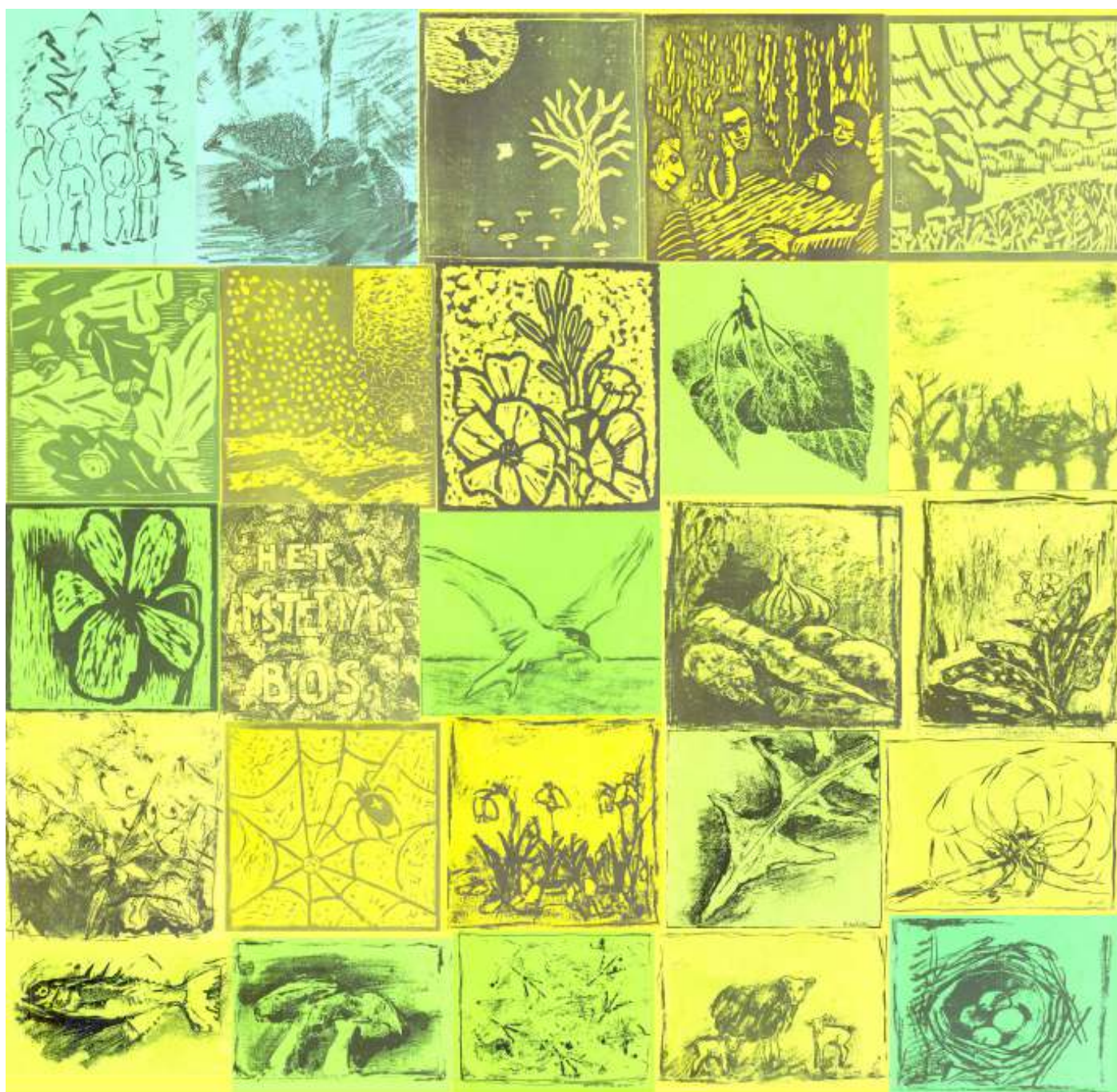
Actief zijn voor IVN Amsterdam wordt beloond

Als je als lid actief wordt, waarderen wij deze inzet. Je kunt gebruik maken van een jaarlijks persoonlijk opleidingsbudget ter waarde van € 50 (bijvoorbeeld om cursussen te volgen of een lezing bij te wonen). Verder mag je deelnemen aan het zomeruitje voor actieve leden alsmede belonen wij het met een eindejaarpresentje ter waarde van € 25. Ook kunnen actieve leden deelnemen aan (kennis)netwerken van groene organisaties in Amsterdam en begeleiding krijgen via de beroepsorganisatie van IVN.

INDIEN ONBESTELBAAR: IVN AMSTERDAM, EASTONSTRAAT 21, 1068 HZ AMSTERDAM

Beleef de natuur

GBA Voorplaten 1990 - 1998 van kunstenaar Hans de Raad.